

Replik till Richard Murray

Om man skall döma utifrån inläggen i dagspress — och i *Ekonomisk Debatt* — har svenska ekonomer under de senaste åren tenderat att vara skrämmande eniga i sina allmänna bedömningar och ekonomisk-politiska rekommendationer. De många och mycket omtalade hoten mot vår ekonomi tycks som gisselslag ha drivit oss samman och skapat något så märkligt — och kanhända tivelaktigt — som en enig apolitisk ekonom-opinion. Ett exempel på dessa dystra framtidsutsikter för debatt i *Ekonomisk Debatt* utgör de oberoende men i hög grad parallella diskussioner av den långsiktiga sysselsättningsutvecklingen som i nummer 1974:7 publicerades av mig respektive av Lars Wohlin.

I brist på verkliga motsättningar kan man som väl är i stället grunda debatten på missförstånd. Så länge ekonomerna använder ord som planering, marknadsmekanism, flexibilitet etc, torde också ekonomisk debatt alltid kunna påräkna en bred bas av rent semantisk förvirring. I mitt försök att undanröja missförstånd ifråga om andras argument i sysselsättningsdebatten har jag, av Richard Murrays kommentar att döma, främst lyckats med att skapa nya missförstånd gällande mina egna argument.

I den mån Murray och jag diskuterar samma sak, dvs karaktären av de långsiktiga sysselsättningsproblemen och den offentliga sektorns roll i sysselsättnings-

politiken, är vi gissningsvis relativt överens. Murrays invändningar riktas mot två argument avseende det skenbara i sysselsättningsbristen respektive det optimala i arbetsmarknadens decentraliserade mekanismer — som jag inte känns vid och därför inte kan försvara.

De "argument" jag önskade uttrycka i min artikel var betydligt mer nyanserade och kan kanske — med risk för förnyade missförstånd — sammanfattas på följande sätt:

Det nya som tillkommit i det långsiktiga svenska sysselsättningsperspektivet är främst kraftigt ökade ambitioner ifråga om rättvis fördelning av arbetstillfällena inom ramen för ett totalt arbetskraftsutbud som i timmar räknat troligen fortsätter att sjunka.

Det finns ingen anledning att vänta sig — och ännu mindre att önska sig — en stagnerande efterfrågeutveckling inom industri sektorn. En väsentligt snabbare industriexpansion än hittills krävs i själva verket om aktuella målsättningar inom miljö-, energi och u-lands-politiken skall förverkligas, och förutsättes troligen även av ambitionerna ifråga om kvinnlig förvärvsintensitet och utjämnad standardfördelning.

Långsiktiga ökningar av offentlig tjänstesektor bör även fortsättningsvis vara en fråga om väljarens politiska preferenser — inte sysselsättningspolitiskt påtvingade "beredskapsarbeten".

Ambitionerna i den nuvarande svenska arbetsmarknadspolitiken — att med bl a aktiverande och rörlighetsbefrämjande åtgärder åstadkomma en bättre ömsesidig anpassning eller "matchning" mellan arbets sökare och arbetsuppgifter — bör också bibehållas och inte — som antytts i den offentliga debatten — ersättas med en centraliserad kvantitativ reglering av vilka jobb som skall finnas inom olika samhällssektorer.

Om jag läser Murray rätt träffas "argumenten" ovan knappast av hans in-

vändningar. Vi skulle därmed beklagligtvis ha sällat oss till hopen av eniga ekonomer. Vi får söka hitta något annat att vara oeniga om. I avslutningen av sin kommentar framför Murray tesen att vi egentligen är villiga att betala väsentligt mer skatt än vi gör — men för ett annat offentligt utgiftspaket än det vi erbjuds. Det tror jag inte han får alla ekonomer att gå med på.

Docent *Bengt-Christer Ysander*
Stockholms universitet